

vrijednosti OKCK za starije osobe, koje se mogu određivati na jednostavan, jeftin, precizan i pristupačan način, i to gravitacijskim goniometrom.

Daljnja će istraživanja biti potrebna da pokažu do koje mjere se navedeni rezultati mogu koristiti u kliničkoj djelotvornosti i isplativosti liječenja starijih osoba s poremećajima u području vrata, ramena i gornjih udova.

(Kuhlman KA: Cervical range of motion in the elderly. Arch. Phys Med Rehabil 7 1993; 74:1071-1079).

K. Boček

UTJECAJ VELIČINE TIJELA NA LINEARNA MJERENJA RASPONA POKRETA VRATNE KRALJEŽNICE

Pri određivanju raspona pokreta vratne kralježnice često se koriste linearna mjerenja, kojima se mjeri udaljenost između dvije referentne točke tijela. Kod lateralne fleksije mjeri se udaljenost između akromiona i ušne resice, kod rotacije između akromiona i mentuma, kod fleksije između mentuma i juguluma. Kod ovih (end-of-range, EOR) mjerenja manje vrijednosti predstavljaju veći raspon pokreta.

Cilj istraživanja bio je utvrditi utjecaj veličine tijela na linearna mjerenja raspona pokreta vratne kralježnice. Sljedeći primjer pokazuje kako veličina tijela utječe na mjerenje raspona pokreta. Kod dva bolesnika (A i B) izmjerena udaljenost između referentnih točaka pri rotaciji vratne kralježnice je iznosila 17,5 cm. Udaljenost između akromiona i mentuma u anatomske neutralnom položaju vratne kralježnice kod bolesnika A je iznosila 23 cm, a bolesnika B 28 cm. Nadalje, u razmatranje je uzeta razlika u veličini tijela, koja je predstavljena udaljenošću između akromiona i mentuma u anatomske neutralnom položaju vratne kralježnice, tako da je razlika između anatomske neutralne i EOR udaljenosti podijeljena s anatomske neutralnom udaljenošću. Zaključeno je da osoba B ima veći raspon pokreta od osobe A. Brada osobe B je napravila 37,5% ukupne normalne udaljenosti između brade i akromiona, a osobe A 23,3%. Govori se, dakle, o mjerenju relativnog pomaka (proportion of distance POD).

Isto je potvrđeno u radu sa skupinom od 42 ispitanika (25 žena i 17 muškaraca) s kroničnom posttraumatskom glavoboljom. Mjereni su prije navedeni pokreti vratne kralježnice.

Rezultati sugeriraju da su linearna mjerenja raspona pokreta vratne kralježnice u korelaciji s veličinom tijela. U slučaju EOR mjerenja bilo

kakva varijacija u veličini tijela rezultira podcijenjenim rasponom pokreta osoba s većim anatomskom neutralnom udaljenošću i procijenjenim i onih s malom udaljenošću. Mjerenje relativnog pomaka je bolje mjerenje raspona pokreta, jer uzima u obzir veličinu tijela. Premda se POD mjerenje predlaže kao ispravniji pokazatelj raspona pokreta u odnosu na EOR, ni ta metoda nije idealna. POD vrijednosti ipak imaju neku vezu s veličinom tijela, ali je ona mala (npr. za 3 od 5 pokreta POD mjerenja dijele između 4 i 8% njihove varijance s pokazateljima veličine tijela).

Te vrijednosti su znatno manje u odnosu na EOR vrijednosti koje više koreliraju s veličinom tijela.

Stoga, kako bismo izbjegli grešku povezanu s veličinom tijela, treba rabiti POD metodu (J. T. Chibnall, P. N. Duckro, K. Baumer: The Influence of Body Size on Linear Measurements Used to Reflect Cervical Range of Motion, Physical Therapy, 1994; 74:1134-1137).

I. Marinović